PÕLLUMAJANDUSUURINGUTE KESKUS
AGRICULTURAL RESEARCH CENTRE

Hr Olev Lüüs
peakontrolör
IV auditiosakond
Riigikontroll
Narva mnt 11a
15013 Tallinn

Teie: 19.04.2005 nr OSIV-2-7.1/05/569

Meie:17.05.2005 nr 7-29/116-1

Arvamus kontrolliaruande eelnõus esitatu kohta

Austatud härra Lüüs

Tutvunud Riigikontrolli IV auditiosakonna poolt koostatud kontrolliaruande eelnõuga, tänan Teid suuremahulise töö teostamise ja meie töös esinenud puuduste väljatoomise eest.

Mõningad Teie poolt esitatud väited on liialt resoluutsed ning ei ole arvestatud meie töö spetsiifikat.

Järgnevalt esitame mõningad omapoolsed selgitused ja vastuväited:

1.2. Kassatehingute arvestus

Kassatehingute arvestuses esineb tõepoolest puudusi ning planeerime need ka esimesel võimalusel kõrvaldada. Pearaamatupidaja ettepanekul kaalume Rõhu Katsekeskuses raamatupidaja ametikoha loomist (0,5 kohaga) või raamatupidamisteenuse sisseostmist.

Sularahakassa eeskirja ei. ole eraldi dokumendina veel vormistatud, kuna see nõue on kehtestatud eelmise aasta algusest ning kokkuleppel Põllumajandusministeeriumiga koostab viimane oma haldusala asutustele ühtset raamatupidamise sise-eeskirja. Plaanis oli sularahakassa eeskiri pärast raamatupidamise sise-eeskirja saamist koostada, kuna siis oleks saanud konkreetsemalt kirja panna selle, mida sise-eeskiri ei sätesta. Raamatupidamise sise-eeskirju lubati 2005. aasta alguseks. Üldeeskirja rakendamiseks ja raamatupidamise sellega vastavusse viimiseks on riigi pearaamatupidaja andnud üleminekuaja 2005 aasta lõpuni.

PK 000458

RIIGIKONTROLL
Kuupäev 19.05.05 Reg.nr 05IV-2-7.1/05/569-2

Reg. nr. 70000042
www.tmkk.ee

Teaduse 4/6, Saku
75501 Harjumaa
EESTI, ESTONIA

Tel. (+372) 672 9136
Fax (+372) 672 9149
e-mail: info@tmkk.ee

Dokumentide numbrid olid parandatud, kuna kolme kassa jaoks on raamatupidamisprogrammis üks kassa ja sellega teeb tööd kolm inimest. Programmis kassaordereid nummerdades tekkis inimlik viga, mis tuli hiljem parandada.
Sularaha jääk kassas ületas 10000 kr. Omatoodangu müügi perioodil laekus keskkassasse suurem summa mitme päeva müügist. Asjaolude tõttu langes see kokku kiire tööperioodiga. Edaspidi püüame vältida kassalimiidi ületamist.

2. Põhivara arvestus

Nimetatud maade kohta olid põhivara kaardid olemas, nimekirjast olid nad välja jäänud raamatupidamisprogrammis 2003 aasta andmete ületoomisega. Arvestuslikku viga põhivara maksumuse osas ei olnud, kuna maa võis olla arvele võtmise hetkel 0-väärtusega. Maa ümberhindamine õiglasele väärtusele on riigi pearaamatupidaja poolt lubatud 2005. aasta lõpuni, mil peavad maatükid olema arvel maksustamishinnaga.

Vastavalt sõlmitud töövõtulepingule nr. 24 05.11.2001.a. tööandja Taimse Materjali Kontrolli Keskuse ja töövõtja Marko Männiku vahel hinnaga 83000 kr. ei ole tegemist uue programmi programmeerimisega (loomisega), vaid 1995. a. juurutatud seemnete sertifitseerimise programmi ühildamisega Taimetoodangu Inspektsiooni vastava programmiga. Teatavasti jagunes varasem Riigi Seemne- ja Sordikatse Inspektsiooni seemnelabor reorganiseerimise käigus kahe uue asutuse vahel: seemnelabor jäi Taimse Materjali Kontrolli Keskuse haldusesse ja sertifitseerimise osakond Taimetoodangu Inspektsioonile. Andmevahetuse hõlbustamiseks telliti tootearendus 1995.a.valminud seemneprogrammi ühildamiseks TTI programmiga. Kuna eelarves ei olnud ette nähtud vahendeid investeeringuteks, toimus lepingujärgne tasumine jooksvate kulude arvelt.

Keskuse fuajee tulekahjusignalisatsiooni paigaldus võimaldab vara kasutamist järelejäänud eluea lõpuni esialgses kvaliteedis ning seepärast on kajastatud tegevuskuluna. (**Üldeeskiri § 43 lõige 1).** Lähtuvalt üldeeskirjast ning arvestades asjaolu, et tuletõrjesignalisatsioon ise ehitise kasutusiga mingil määral ei parenda, ei pea antud konteeringut valeks.

Köögimööblikomplekt ei ole põhivarana arvele võetud, kuna seda on käsitletud kui iga teist mööblikomplekti. Koosneb erinevatest osadest, mida on võimalik kergesti lahutada.

Raamatupidamistarkvara Eeva puhul (üleminekul uuele raamatupidamissüsteemile) on tegemist programmi arendustööga, mida on käsitletud kui tegevuskulu. Pool nimetatud summast (7566,65 kr) on lepingust tulenev kohustus tasuda telefoni teel saadud programmi kohta käiva informatsiooni eest. Teine pool summast (7566,65 kr) on sisse viidud seadusemuudatused, mis ei ületa 10 000 kr ja pole seega käsitletav tarkvara parendusena.

Antud kulud on tekkinud jooksvalt ning nende tegemise vajadusest ei teavitatud eelarve koostajat eelarve tegemise ajal. 2004 aasta eelarve projekt on koostatud 2003. aasta kevadel. Investeeringuid võib Põllumajandusuuringute Keskus oma eelarvesse küll planeerida, kuid neid ei ole võimalik alati saada.

LK 000085

3.1. Omatoodangu müük ja arvestus

Omatoodangu müügi ja arvestuse osas on otsustatud kas raamatupidaja ametikoha loomine Rõhu Katsekeskusesse või vastava teenuse sisseostmine.

3.2 Renditulude arvestus

Mustamäe tee 62 hoone ei leia kasutamist PMK poolt alates 2004.aasta oktoobrikuust. Vastavasisuline kiri on edastatud Põllumajandusministeeriumile (06.08.2004.a nr 8-1/131).
Mainitud hoone läheb peale ministeeriumipoolset vastavasisulist otsust asutuse bilansist lähiajal välja, seetõttu leiame, et rendiläbirääkimised ei ole hetkel asutuse jaoks aktuaalsed. Teie poolt mainitud renditulu ebaõiget kajastamist aktsepteerime.

4.1 Personalikulude kajastamine

Töölepingu seaduse § 14.lg 1 kohaselt võib töötajale seaduse või haldusaktiga antud õigusi laiendada kollektiiv- ja töölepinguga, samuti tööandja ühepoolse otsusega. Analoogne kord on meil kehtinud juba aastaid ning kui nüüd keeldume teistele töötajatele (kes saavad lähiajal 50 või 55 aastat vanaks) preemiat maksmast tekib olukord, kus lähme vastuollu sama seaduse § 15 sätetega ning ei kohtle kõiki töötajaid võrdselt. Kuna otseselt ei ole selline töötajate premeerimine seadusandlike aktidega vastuolus, siis leian, et mõttekas on jätkata kollektiivlepingus sätestatu ning asutusesisese tava kohaselt.

4.2.Põhjendamatu ettemaks

Töövõtulepingu lisa vormistamisel AS-iga Megaron-E lähtuti viimase poolt eriotstarbeliste seadmete (ventilatsiooniseadmed ja tõmbekapid) soetamise vajadusega enne paigaldustööde alustamist. Millest lähtuvalt olenes edaspidine ventilatsiooni paigaldus ning ka lepingu täitmise tähtaeg.

4.3. Majandustehingute esitusviisi ebaselgus

Kontot 553990 kasutatakse avansiaruannete puhul. Mainitud kontol on esinenud ebatäpset konteerimist ning arusaamatuste vältimiseks kohustub PMK raamatupidamine edaspidi olema kulude konteerimisel täpsem.

4.4. Erisoodustuste arvestus.

Oma töötajate osalemise arvestuse pidamise vajalikkust on selgitatud raamatupidajatele ning ka potensiaalsetele vastuvõttudel osalejatele. Edaspidiste arusaamatuste vältimiseks esitab vastuvõtu korraldaja raamatupidamisele vastuvõtul osalenud oma asutuse töötajate nimekirja.

4.5. Lähetuste päevarahade maksmine

Lähetuste päevaraha määramisel juhindume edaspidi sellekohastest Vabariigi Valitsuse määrustest ning muudest õigusaktidest.

LK 000086

4.6. Sisendkäibemaksu arvestus

Ilmselt eksis raamatupidaja sisendkäibemaksu konteerimisel oma töötajate toitlustamise teenuse kajastamisel raamatupidamisregistris (Käibemaksuseadus §21 lg 1).
Nimelt muutis käibemaksuarvestuse riigiasutuses keeruliseks asjaolu, et sisendkäibemaksu kontol 103701 võis arvestatud käibemaksust maha arvata tehingute puhul, mis tasuti omatulude arvelt . Riigieelarveliste vahendite arvel tehtud tehingute puhul arvestati käibemaksu kui kulu kontol 601000.

5.0 Riigihangete korraldus

Kõikide kemikaalide ja tarvikute vajadust, mahtu ja nomenklatuuri ei ole võimalik aasta kohta tervikuna aasta algul ette näha. Kemikaalidele, mida tarvitatakse suuremates kogustes ja millede mahud on eelmiste aastate kogemuse põhjal määratletavad, teostatakse aasta algul riigihange.. Ülejäänud kemikaalid ja tarvikud ostetakse jooksvalt väikestes kogustes vastavalt üleskerkivatele vajadustele ning nendele ühtse hanke korraldamine ei ole praktiliselt teostatav, kuna nende tarbimine ei ole prognoositav ei nomenklatuurselt ega koguseliselt.

Vastavalt laborite akrediteerimise standardi ISO 17025 punktile 4.6 on labor kohustatud rakendama protseduure, valimaks välja firmad, kelle tarnitavate kemikaalide, tarvikute, ja materjalide kvaliteet on piisavalt kõrgel tasemel, et tagada labori analüüside usutavus. Tulenevalt meie poolt tehtud hinnangutest on stabiilselt kvaliteetsete kemikaalide ja tarvikute tarnijaks osutunud HNK, mistõttu on temalt ka teostatud nende kemikaalide ost, mida pole olnud võimalik riigihangetes ette näha.

Valtu Projekt OÜ-iga seonduvat lepingut ei deklareeritud põhjusel, et käsitlesime ehituse projekteerimist (Kuusiku Katsekeskuse haldushoone), kui ehitistega seonduvat, mis kuulub vastavalt riigihangete seadusele deklareerimisele alates 500 000 kroonist.

Eelpoolmainitud haldushoone renoveerimise projekti hanke läbiviimisel järgiti riigihangete teostamise head tava, pidades läbirääkimisi kolme pakkujaga (AS Kommunaalprojekt, E.T. Sild TÜ ning Valtu projekt OÜ). Hankeleping sõlmiti soodsaima pakkumise teinuga. Kahjuks liigitati antud hange ekslikult ehitustööde alla, mistõttu, lähtudes vastava maksumuse piirmäärast ei peetud vajalikuks esitada riigihangete riigihanke deklaratsiooni. Edaspidi püüame antud vallas eksimusi vältida.

5.2. Kirjalike lepingutega katmata suuremahulised hanked

Osaliselt vastatud eelpool. Reisiteenust ostame sisse alates käesolevast aastast läbi Põllumajandusministeeriumi poolt korraldatud riigihanke konkursi võitnud äriühingu.

Käesoleval aastal korraldas Põllumajandusministeerium konsolideeritud riigihanke arvutustehnika ning nende tarvikute soetamiseks. Alates sellest aastast soetame mainitud kaubad läbi selle äriühingu.

5.3. Vastutus riigivara säilimise eest

Riigivara säilimine on tagatud sisekorra eeskirjade, osakondade põhimääruste ning osade töötajatega sõlmitud materiaalse vastutuse lepingute kaudu. Arvestades Teie soovitust planeerime materiaalse

LK 000087

vastutuse lepingute sõlmimist kõigi töötajatega, kelle kasutusse on antud mobiilne vara (auto, arvuti jne).

Oleme tänulikud meie töös esinenud puuduste väljatoomise eest ning püüame need esimesel võimalusel likvideerida.

Lugupidamisega

Kalle Talviste
direktor

Evelin Normak, 672 9138, evelin.normak@pmk.agri.ee

LK 000088

PÕLLUMAJANDUSMINISTEERIUM

Hr Olav Lüüs
Riigikontroll

Teie 19.04. 2005 nr OSIV-2-7.1/05/568

Meie 19 05. 2005 nr 1.5-3/4134-1

Kontrolliaruande eelnõu

Lugupeetav härra Lüüs

Täname Teid kontrolliaruande eelnõu eest, mis käsitleb Põllumajandusuuringute Keskuse majandustegevuse 2004. aasta auditeerimist.

Põllumajandusministeerium rakendab eelnõus toodud ettepanekud. Arvestame 2005. aasta siseauditi tööplaanis valdkonnaga, mis hõlmab Põllumajandusuuringute Keskuse sularahatehingute kajastamist.

Lugupidamisega

Ester Tuiksoo
Minister

Kristina Veer, kristina.veer@agri.ee, 625 6159

RIIGIKONTROLL
Kuupäev Regnr
20.05.05 OSIV-2-7.1/05/568-2

Lai 39/41 Telefon 625 6101 Reg nr 70000734
15056 TALLINN Faks 625 6200 E-mail pm@agri.ee

05 03162